

Onderzoek Kapbeleid gemeente Goirle

Inwonerpanel Goirle 2025

Onderzoek Kapbeleid gemeente Goirle

Inwonerspanel Goirle 2025

drs. K. du Long

J. Kroeze MSc.

E. Roelse.

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van gemeente Goirle.

Auteur(s)

Karin du Long, Jonna Kroeze en Emma Roelse

Publicatienummer

25115-01

Datum

maart 2025

Foto cover

Merlin Daleman

© 2025 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoud

Colofon	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding onderzoek	4
1.2 Veldwerk(periode) en respons	4
2 Resultaten	6
2.1 Bomen in tuinen van inwoners	6
2.2 Bomen in de openbare ruimte	7
2.3 Herplantplicht	9
2.4 Vergunning voor het kappen van een boom	12
3 Achtergrondkenmerken	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Bomen zorgen voor een prettige leefomgeving. Ze geven schaduw, vangen fijnstof uit de lucht en houden water vast. Ook geven ze dieren een plek om een nest te maken. De gemeente Goirle is trots op haar groene karakter en wil dat graag zo houden. Echter voor het kappen van bomen gelden bepaalde regels. Hierdoor mag niet iedereen zomaar een boom kappen. Deze regels legt de gemeente vast in kapbeleid en de gemeente is bezig met het maken van een nieuw plan hiervoor. Het nieuwe beleidsplan voor kapbeleid is naar verwachting in de 2^e helft van 2025 gereed. Daarover zijn aan inwoners enkele vragen voorgelegd.

1.2 Veldwerk(periode) en respons

Het onderzoek is op twee verschillende manieren uitgevoerd:

- **Inwonerpanel Goirle:** het inwonerpanel telt op dit moment 665 panelleden. 376 panelleden vulden de vragenlijst van dit onderzoek in.
- **Oproep via open link:** via een oproep op social media-kanalen/ huis-aan-huisbladen van de gemeente zijn inwoners uitgenodigd de online vragenlijst in te vullen. 23 inwoners vulden op deze manier de vragenlijst in.

Het veldwerk vond plaats tussen 26 februari en 9 maart 2025. **De totale respons ligt op 399 ingevulde vragenlijsten.** Op basis van dit aantal respondenten kunnen we betrouwbare uitspraken doen over de gehele gemeente. De resultaten zijn gecorrigeerd naar achtergrondkenmerken leeftijd en geslacht en voor deze kenmerken representatief voor de gehele bevolking. De respons naar achtergrondkenmerken is op de laatste pagina van deze rapportage weergegeven.

Respondenten konden op enkele vragen een toelichting geven. In deze rapportage hebben we van de meeste antwoorden een korte samenvatting gegeven. Niet bij alle toelichtingen was het mogelijk dit samen te vatten. De gemeente heeft los van deze rapportage alle antwoorden ontvangen die respondenten in de toelichtingen gegeven hebben.

Opmerkingen bij de tabellen

- **Afrondingsverschillen:** door afrondingsverschillen komt het totaal in een tabel niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.
- **Ongewogen aantal respondenten:** de 'n' in de tabellen staat voor het (ongewogen) aantal respondenten dat een bepaalde vraag heeft ingevuld. Respondenten die [weet niet / geen mening] hebben ingevuld of de vraag hebben overgeslagen, zijn hierin dus niet meegenomen.

2 Resultaten

2.1 Bomen in tuinen van inwoners

Omdat de gemeente Goirle trots is op haar groene karakter en dit graag wil behouden, heeft de gemeente regels waardoor niet iedere boom zomaar gekapt mag worden. Soms moet een inwoner om een boom in eigen tuin te kappen een kapvergunning aanvragen.

Inwoners moeten, als zij een boom in hun eigen tuin willen kappen, in de volgende situaties een kapvergunning aanvragen:

- De boom staat op de Groene Kaart (dat is een kaart van beschermde bomen in de gemeente) en heeft een omtrek van meer dan 32 centimeter
- De inwoner wil meerdere bomen kappen die samen een kroonoppervlakte (bovenste gedeelte van de boom) hebben van meer dan 100m²
- De omtrek van de boom is groter dan 1 meter
- Het gaat om een monumentale boom

Allereerst is aan inwoners gevraagd wat zij ervan vinden dat de gemeente regels heeft voor het kappen van bomen in tuinen van inwoners.

Tabel 1. Vraag 1: Wat vind je ervan dat de gemeente regels heeft voor het kappen van bomen in tuinen van inwoners?
Kan je hieronder op een schaal van 1 (eens met het linkse antwoord) tot en met 5 (eens met het rechtse antwoord) aangeven met welk antwoord je het meeste eens bent?
(n = 386)

	1 of 2	3	4 of 5	
Ik vind dat inwoners niet zelf mogen bepalen of een boom in hun tuin gekapt mag worden. Het is goed dat hiervoor regels zijn.	47	17	36	Ik vind dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen wanneer een boom in hun tuin gekapt mag worden. Regels hiervoor zijn niet nodig.

Bijna de helft (47%) van de respondenten is het het meest eens met het antwoord 'Ik vind dat inwoners niet zelf mogen bepalen of een boom in hun tuin gekapt mag worden. Het is goed dat hiervoor regels zijn.'

36% is het het meest eens met het antwoord 'Ik vind dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen wanneer een boom in hun tuin gekapt mag worden. Regels hiervoor zijn niet nodig'. De overige 17% zit hier tussenin.

Vraag 2: Als je wilt, kan je jouw antwoord hieronder toelichten.

172 respondenten hebben hun antwoorden op de stelling toegelicht.

- 68 van hen legden uit waarom ze het **belangrijk vinden dat bomen met regels beschermd worden**. Zo noemden zij bijvoorbeeld dat zij het belangrijk vinden dat monumentale bomen beschermd worden en het voor hen van belang is om de bomen in het straatbeeld te behouden.
- 34 respondenten noemden juist dat zij **geen voorstander zijn van regels omtrent bomenkap**, omdat zij vinden dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen wat er gebeurt in hun eigen tuin.
- 43 andere respondenten noemen dat zij het **goed zouden vinden als er naar de individuele situatie wordt gekeken** en er uitzonderingen mogelijk zijn, bijvoorbeeld wanneer een boom schade aan de omgeving veroorzaakt.
- 15 respondenten vinden **dat de gemeente de regels goed moet overleggen** met haar inwoners en deze vervolgens moet handhaven.

2.2 Bomen in de openbare ruimte

Als de gemeente in de openbare ruimte een boom wil kappen, gelden daar ook regels voor. Zo mogen beschermde en beeldbepalende bomen niet zomaar gekapt worden. Veel bomen in de openbare ruimte zijn extra beschermd, omdat ze in de meeste gevallen op de Groene kaart (dat is een kaart van beschermde bomen in de gemeente) staan. De gemeente moet onderzoeken of de boom kan blijven staan en kapt bomen pas als er geen goede alternatieven zijn.

Aan de respondenten is een aantal stellingen voorgelegd over de gemeentebomen in de openbare ruimte.

Tabel 2. Vraag 3: In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen over gemeentebomen in de openbare ruimte?(%) – gesorteerd naar % (helemaal) eens

	n	(helemaal) eens	niet eens, niet oneens	(helemaal) oneens
Ik vind het belangrijk dat bomen in de openbare ruimte beschermd worden met regels.	398	87	7	5
De gemeente moet zich net als inwoners houden aan regels voor het kappen van gemeentebomen in de openbare ruimte.	397	86	7	7
Ik vind dat regels voor het kappen van bomen door de gemeente niet nodig zijn. De gemeente kan zelf bepalen welke boom wel en welke boom niet gekapt moet worden.	397	17	6	77

87% van de respondenten is het (helemaal) eens met de stelling ‘Ik vind het belangrijk dat bomen in de openbare ruimte beschermd worden met regels’. 86% van de respondenten is het (helemaal) eens met de stelling ‘De gemeente moet zich net als inwoners houden aan regels voor het kappen van gemeentebomen in de openbare ruimte’. Met de stelling ‘Ik vind dat regels voor het kappen van bomen door de gemeente niet nodig zijn. De gemeente kan zelf bepalen welke boom wel en welke boom niet gekapt moet worden.’ is 17% het (helemaal) eens. 77% is het (helemaal) oneens met deze stelling.

Vraag 4: Als je wilt, kan je jouw antwoord hieronder toelichten.

119 respondenten hebben hun antwoorden op de stellingen over bomen in de openbare ruimte toegelicht.

- 46 respondenten vinden dat de gemeente niet naar individueel moet kijken, maar **naar het hogere belang van de groenvoorziening**. Daarbij moeten regels volgens hen voor alle inwoners en de gemeente gelden en worden getoetst, zo is er geen plaats voor willekeur.
- 31 van de respondenten noemen dat ze vinden dat **alle bomen van belang zijn**, dus zowel bomen in de tuin als gemeentegroen moet worden beschermd.
- 13 respondenten vertellen over een **negatieve ervaring met het kapbeleid en/of contact met de gemeente omtrent het kappen van een boom**. Zo laat een respondent weten het jammer te vinden dat hij/zij door de gemeente niet goed geïnformeerd was over bomenkap in de straat.

2.3 Herplantplicht

Vervolgens is aan de respondenten een aantal stellingen voorgelegd over de herplantplicht. Als een boom in een tuin of in de openbare ruimte gekapt wordt, is het in sommige gevallen verplicht om een nieuwe boom te herplanten. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het kappen van een beschermde of beeldbepalende boom. Of wanneer er bomen gekapt moeten worden bij bouwprojecten.

Welke bomen er in de gemeente Goirle extra beschermd zijn, staat vermeld op de zogenaamde Groene kaart. De bomen bepalen in grote mate het groene karakter van de gemeente Goirle en zijn dus belangrijk om te beschermen. Als de herplantplicht geldt, geeft de gemeente aan waar, hoe en voor wanneer de nieuwe boom moet worden geplant. Meestal moet dat op de plek waar de boom gekapt wordt een gelijksoortige boom herplant worden.

De volgende stellingen zijn beantwoord met de volgende situatie in gedachte: Stel je voor dat je een tuin hebt met een boom die je wil kappen. De boom is ziek en staat op de Groene kaart. Je moet daarom een kapvergunning aanvragen. De gemeente verleent de kapvergunning en legt een herplantplicht op.

Tabel 3. Vraag 5: In hoeverre ben je het eens of oneens over onderstaande stellingen over de herplantplicht voor inwoners en gemeente? (%) – gesorteerd naar % (helemaal) eens

	n	(helemaal) eens	niet eens, niet oneens	(helemaal) oneens
Ik vind het goed dat er (in sommige gevallen) een herplantplicht geldt voor inwoners en gemeente.	386	80	11	9
Ik vind dat de gemeente niet altijd een herplantplicht moet opleggen. Soms is er gewoon geen plaats voor een boom.	387	65	14	21
Inwoners zouden voor een alternatief moeten kunnen kiezen in plaats van het herplanten van een boom. Denk aan de aanleg van een groen dak, het weghalen van een stuk bestrating uit de tuin, het vervangen van een schutting door een heg.	385	60	16	24
Als inwoners al voordat zij een boom gekapt hebben een nieuwe boom hebben geplant, vervalt de herplantplicht.	375	59	15	25
Ik vind dat inwoners de keuze moeten hebben om de herplantplicht af te kopen. De gemeente plant van dat geld een boom op hun grond.	377	43	19	38
Ik vind dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen of ze een boom herplanten in hun tuin. De herplantplicht is niet nodig.	384	33	16	51

80% van de respondenten is het (helemaal) eens met de stelling *'Ik vind het goed dat er (in sommige gevallen) een herplantplicht geldt voor inwoners en gemeente'*. Ook is een meerderheid van de respondenten (respectievelijk 65%, 60% en 59%) het (helemaal) eens met de stellingen *'Ik vind dat de gemeente niet altijd een herplantplicht moet opleggen. Soms is er gewoon geen plaats voor een boom'*, *'Inwoners zouden voor een alternatief moeten kunnen kiezen in plaats van het herplanten van een boom. Denk aan de aanleg van een groen dak, het weghalen van een stuk bestrating uit de tuin, het vervangen van een schutting door een heg.'* en *'Als inwoners al voordat zij een boom gekapt hebben een nieuwe boom hebben geplant, vervalt de herplantplicht'*. Meer dan de helft (51%) van de respondenten is het (helemaal) oneens met de stelling *'Ik vind dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen of ze een boom herplanten in hun tuin. De herplantplicht is niet nodig'*.

Vraag 6: Als je wilt, kan je jouw antwoord hieronder toelichten.

104 respondenten hebben hun antwoorden over de plaats van de herplanting toegelicht.

- 28 van hen noemen dat zij voorstander zijn van de herplantplicht, bijvoorbeeld omdat zij dit **belangrijk vinden voor de biodiversiteit** in een tuin.
- 24 respondenten vertellen dat naar hun idee de **herplantplicht niet altijd haalbaar of noodzakelijk is**, bijvoorbeeld wanneer er maar beperkte ruimte op een perceel is. Ook zetten zij vraagtekens bij de haalbaarheid van de herplantplicht, zo vragen zij zich af of de herplantplicht te handhaven is.
- 21 respondenten stellen dat **overleg tussen gemeenten en inwoner belangrijk** is wanneer een boom wordt gekapt. De gemeente moet daarbij kijken naar de individuele situatie en mogelijkheden. Ook noemen sommigen van hen dat voorlichting en duidelijkheid over de regels goed moet worden gecommuniceerd.
- 15 andere respondenten vinden de **regels betuttelend en stellen dat inwoners zelf moeten kunnen beslissen wat er in hun tuin gebeurt.**
- 11 respondenten zijn **tegen de hoge kosten van het kappen van een boom**, omdat dit zou kunnen betekenen dat alleen inwoners met een hoog inkomen deze kosten kunnen dragen.

Ook is aan de respondenten gevraagd waar zij vinden dat de herplant plaats moet vinden nadat de boom is gekapt. Het gaat dan zowel om de kap van een boom in een tuin van een inwoner, als om de kap van een boom in de openbare ruimte.

Tabel 4. Vraag 7: Waar vind je dat de herplant plaats moet vinden nadat een boom is gekapt? (n = 388)

	Bij kap van een boom in een tuin van een inwoner	Bij kap van een boom in de openbare ruimte
Dat mag altijd op een andere plek dan waar de boom gekapt is. Zolang de boom maar binnen de gemeente herplant wordt.	37	36
Op dezelfde plek, maar als dat niet mogelijk is zo dicht mogelijk in de buurt van de gekapte boom.	33	44
Het maakt me niet uit waar de boom herplant wordt.	14	10
Na kap hoeven bomen niet herplant te worden.	11	5
Ergens anders	4	3
Altijd op dezelfde plek als waar de boom is gekapt.	1	1
Weet niet/geen mening	1	0

Bij de kap van een boom in een tuin van een inwoner vindt 37% van de respondenten dat een boom altijd op een andere plek herplant mag worden dan waar de boom is gekapt, zolang de boom maar binnen de gemeente wordt herplant. Gaat het om een kap van een boom in de openbare ruimte, vindt 36% dat dit zo is. 44% van de respondenten vindt dat bij de kap van een boom in de openbare ruimte, de boom op dezelfde plek moet worden herplant, en wanneer dit niet mogelijk is zo dicht mogelijk in de buurt. Voor de kap van bomen van inwoners geldt dit voor 36%. 14% van de respondenten maakt het niet uit waar de boom wordt herplant bij de kap van bomen voor inwoners. 10% van de respondenten maakt het niet uit bij de kap van een boom in de openbare ruimte.

Vraag 11: Heb je nog ideeën voor alternatieven voor de herplantplicht die bij de stellingen nog niet genoemd zijn? Zo ja, kan je die hieronder kort beschrijven?

114 respondenten hebben de open vraag ' Heb je nog ideeën voor alternatieven voor de herplantplicht die bij de stellingen nog niet genoemd zijn? Zo ja, kan je die hieronder kort beschrijven?' beantwoord. 69 respondenten hebben ideeën over het aanplanten van groen elders in de gemeente of in een andere vorm dan bomen. Zo luidt een suggestie: ' Je kunt in elke wijk een centrale plek vrijmaken voor her te

planten bomen, wordt er een nieuw parkje gecreëerd. ' 14 respondenten pleiten ervoor om per situatie in gesprek te gaan met de inwoners, in plaats van een generaliserende herplantplicht. 9 respondenten stellen voor de kosten te verlagen of op een andere manier in te richten. Een suggestie over de kosten luidt: 'Het geld voor de vergunning doneren aan een goed doel voor de natuur.'

2.4 Vergunning voor het kappen van een boom

Als een inwoner een kapvergunning aanvraagt, wil dit niet zeggen dat de vergunning altijd verleend wordt. De gemeente heeft soms redenen om een vergunning te weigeren.

Aan respondenten is gevraagd wat volgens hen goede redenen zijn om een kapvergunning te weigeren.

Tabel 5. Vraag 12: Wat is of zijn volgens jou goede reden(en) om een kapvergunning te weigeren? Meerdere antwoorden zijn mogelijk. (n = 380)

	%
De boom staat in het dorps hart van Goirle of Riel en markeert daar een bijzondere plek.	64
De boom heeft cultuurhistorische waarde.	63
De boom heeft natuurwaarde. Dit is vaak het geval bij inheemse bomen die belangrijk zijn voor dieren en die in een grotere groep staan.	61
De boom draagt bij aan een betere leefbaarheid. Bijvoorbeeld doordat de boom fijnstof afvangt, CO2 omzet in zuurstof, dieren de boom gebruiken, de boom zorgt voor schaduw en verkoeling.	59
De boom hoeft niet gekapt te worden omdat er alternatieven zijn zoals het snoeien van de boom of extra onderhoud om blad op te ruimen.	55
De boom heeft landschappelijke waarde. Bijvoorbeeld bij bomen in het buitengebied waar ze lijnen in het landschap beter laten zien.	55
De boom is beeldbepalend. Dit betekent dat de boom goed zichtbaar is vanaf de openbare weg en als je de boom wegdenkt, dat het beeld van de omgeving sterk verandert.	52
Er is geen goede reden om een kapvergunning te weigeren.	8
De kapvergunning kan om een andere reden geweigerd worden	8

De meest genoemde reden om een kapvergunning te weigeren is volgens de respondenten (64%) dat de boom in het dorps hart van Goirle of Riel staat en daar een bijzondere plek markeert. 63% van de respondenten geeft aan dat een goede reden is dat de boom cultuurhistorische waarde heeft en 61% geeft aan dat de natuurwaarde een goede reden is.

3 Achtergrondkenmerken

Hieronder geven we in tabellen de achtergrondkenmerken van de **399 respondenten** van dit onderzoek weer. De gegevens zijn ongewogen.

Tabel 6. Respons naar achtergrondkenmerken (ongewogen).

Geslacht	n	%
Vrouw	162	41
Man	236	59
Wil ik liever niet zeggen	1	0
Totaal	399	100
Leeftijd	n	%
16 t/m 29 jaar	9	2
30 t/m 39 jaar	23	6
40 t/m 54 jaar	94	24
55 t/m 54 jaar	75	19
65 t/m 74 jaar	117	29
75 jaar en ouder	75	19
Niet bekend	6	2
Totaal	399	100
Woonplaats	n	%
Goirle	359	90
Riel	40	10
Totaal	399	100

HET **pon | telos**